

	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 11 lutego 2016 r.	Symbol Z-5.4-1-2
	Karta przedmiotu rok akademicki 2017/2018		

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	Anatomia palpacyjna				
2. Kod przedmiotu:	13,9				
3. Okres ważności karty:	Ważna od roku akademickiego 2015-2018				
4. Forma kształcenia:	Studia pierwszego stopnia				
5. Forma studiów:	stacjonarne				
6. Kierunek studiów:	Wychowanie Fizyczne				
7. Profil studiów:	Praktyczny P				
8. Specjalność:	Odnowa Biologiczna				
9. Semestr:	szósty				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Kultury Fizycznej i Zdrowia				
11. Prowadzący przedmiot:	Dr Andrzej Samołyk , mgr Marek Jendrysek				
12. Grupa przedmiotów:	Przedmiot z zakresu zajęć do wyboru z zakresu specjalności				
13. Status przedmiotu:	obligatoryjny				
14. Język prowadzenia zajęć:	polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencję z zakresu anatomii prawidłowej i topograficzna, biomechaniki i fizjologii.					
16. Cel przedmiotu:					
1. Nauka anatomii topograficznej układu biernego i czynnego aparatu ruchu (punktów kostnych, więzadeł, stawów, mięśni, nerwów) oparta na palpacyjnej identyfikacji wybranych struktur i graficznym obrazowaniem ich przebiegu na żywym człowieku.					
2. Wykształcenie umiejętności lokalizowania narządów, zwłaszcza elementów układu ruchu i analizowania ruchów wykonywanych przez poszczególne grupy mięśniowe.					
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metoda realizacji efektu kształcenia	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla specjalności/ kierunku studiów
W	Ma wiedzę na temat budowy układu mięśniowo- szkieletowego człowieka. Posiada wiedzę z zakresu budowy anatomicznej innych układów człowieka; naczyniowego w tym chłonnego, oddechowego, pokarmowego, nerwowego w tym narządów zmysłów, moczowo-płciowego, hormonalnego, zna relacje przestrzenne między poszczególnymi narządami, zna anatomiczne punkty referencyjne; zna położenie po-	Metody podające: wykład informacyjny; objaśnienia; Metoda eksponująca: film, pokaz multimedialny; Metoda ćwiczebna w toku podającym i poszukującym (dyskusja, praca na fantomach i mode-	Pisemne kolokwium oraz testy z dostępem i bez dostępu do rycin.	W/ Ćw	K_W01 (+++) K_W02 (+++) K_W03 (++) K_W04 (+++)

	szczególnych elementów anatomicznych i potrafi zróżnicować ich strukturę; posiada wiedzę z zakresu anatomii funkcjonalnej poszczególnych układów człowieka; naczyniowego w tym chłonnego, oddechowego, pokarmowego, nerwowego w tym narządów zmysłów, moczowo-płciowego, hormonalnego.	lach anatomicznych, praca z żywym człowiekiem, foliami, książką, atlasem, palpacyjne odnajdywanie głównych wyczuwalnych struktur na żywym człowieku)			
U	<p>Student potrafi opisać, stosując odpowiednie mianownictwo anatomiczne;</p> <p>a) kości i połączenia szkieletu osiowego, b) kości kończyny górnej i ich połączenia, c) kości kończyny dolnej i ich połączenia, d) kości czaszki i ich połączenia, e) czaszkę jako całość – podstawa czaszki, sklepienie, oczodół, doły czaszki, jamę nosową.</p> <p>Potrafi opisać, stosując odpowiednie mianownictwo anatomiczne;</p> <p>a) mięśnie kończyny górnej i dolnej, b) mięśnie głowy, szyi i tułowia, c) łańcuchy mięśniowo-powięziowe, d) nerwy i naczynia kończyn (górnej i dolnej), e) nerwy głowy, szyi i tułowia.</p> <p>Potrafi omówić;</p> <p>a) układ naczyniowy w tym chłonny, b) układ oddechowy, c) układ pokarmowy (przewód pokarmowy, wielkie gruczoły trawienne), d) układ moczowo-płciowy, e) ośrodkowy układ nerwowy, f) obwodowy układ nerwowy, g) autonomiczny układ nerwowy,</p> <p>Potrafi pokazać na fantomach i modelach anatomicznych poszczególne elementy ciała ludzkiego;</p> <p>Potrafi omówić i wskazać punkty kostne;</p> <p>Potrafi przeprowadzić palpację poszczególnych okolic ciała;</p>	wykład problemowy; pokaz, demonstracja; metody praktyczne: ćwiczenia przedmiotowe (praca na fantomach i modelach anatomicznych), praca na żywym człowiekiem, foliami, książką, atlasem, palpacyjne odnajdywanie głównych wyczuwalnych struktur na żywym człowieku)	pisemne kolokwium, zadania wykonane praktycznie w parach i grupowo	W/Ćw	K_U10 (++) K_U15 (+)
K	Ma świadomość znaczenia nauki i zakresu wiedzy poruszanych podczas zajęć, potrafi odnieść zdobytą wiedzę w projektowaniu dalszych zadań zawodowych i prywatnych. Posiada przekonanie o wartości zdobytych umiejętności oraz wiedzy. Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.	dyskusja kierowana; dyskusja o charakterze wolnym, burza mózgów	Podsumowanie, samoocena efektów kształcenia lub obserwacja podejmowanych przez studenta działań podczas ćwiczeń przedmiotowych	W/Ćw	K_K02 (++) K_K04 (++)
18. Formy i wymiar zajęć:		Stacjonarne, wykład : 15 godzin, ćwiczenia: 30 godzin			
19. Treści kształcenia:					
WYKŁADY:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. ZNACZENIE DIAGNOSTYKI PALPACYJNEJ W PRACY MASAŻYSTY. NAUKA PALPACJI – METODYKA. (2) 2. TECHNIKI OKRYWANIA PACJENTA (1) 3. MECHANIKA CIAŁA TERAPEUTY MANUALNEGO (1) 4. ANALIZA STANU SYSTEMU MIĘŚNIOWO-POWIĘZIOWEGO (POJĘCIE BARIERY MIĘŚNIOWEJ, ODCZUCIE NAPIĘCIA I ROZŁUŻNIENIA MIĘŚNI. OCENA DŁUGOŚCI, ELASTYCZNOŚCI I WZORCA POBUDZENIA MIĘŚNIOWEGO, TESTOWANIE SIŁY MIĘ- 					

- ŚNIOWEJ). OSIE, PŁASZCZYZNY I OKOLICE CIAŁA LUDZKIEGO. (3)
5. WPROWADZENIE DO PALPACJI STRUKTUR KOŃCZYNY GÓRNEJ. (1)
  6. WPROWADZENIE DO PALPACJI STRUKTUR TUŁOWIA. (1)
  7. WPROWADZENIE DO PALPACJI BRZUCHA I MIEDNICY (1)
  8. WPROWADZENIE DO PALPACJI STRUKTUR KOŃCZYNY DOLNEJ. (1)
  9. GÓRNE I DOLNE ZESPOŁY SKRZYŻOWANIA. ANATOMIA, FIZJOLOGIA I TERAPIA PUNKTÓW SPUSTOWYCH (AKTYWNE, PASYWNE, SATELITARNE). ZMIANY ODCZUĆ DOTYKOWYCH ZWIĄZANE Z KOREKCJĄ POSTAWY CIAŁA (3)
  10. KOŁOKWIUM. (1)

ĆWICZENIA:

1. WPROWADZENIE DO PALPACJI STRUKTUR KOŃCZYNY GÓRNEJ. LOKALIZACJA I WYCZUWALNOŚĆ ELEMENTÓW KOSTNYCH, STAWOWYCH, MIĘŚNIOWYCH, NERWÓW I NACZYŃ OBREČZY BARKOWEJ, RAMIENIA, PRZEDRAMIENIA I RĘKI. ĆWICZENIA W PARACH. (6)
2. WPROWADZENIE DO PALPACJI STRUKTUR TUŁOWIA. GRZBIET I KLATKA PIERSIOWA - LOKALIZACJA I WYCZUWALNOŚĆ ELEMENTÓW KOSTNYCH, STAWOWYCH, MIĘŚNIOWYCH ORAZ NARZĄDÓW KLATKI PIERSIOWEJ. ĆWICZENIA W PARACH. (6)
3. WPROWADZENIE DO PALPACJI BRZUCHA I MIEDNICY - LOKALIZACJA I WYCZUWALNOŚĆ ELEMENTÓW KOSTNYCH, STAWOWYCH, MIĘŚNIOWYCH, POŁOŻENIE NARZĄDÓW. ĆWICZENIA W PARACH. (6)
4. WPROWADZENIE DO PALPACJI STRUKTUR KOŃCZYNY DOLNEJ. LOKALIZACJA I WYCZUWALNOŚĆ ELEMENTÓW KOSTNYCH, STAWOWYCH, MIĘŚNIOWYCH, NERWÓW I NACZYŃ UDA, PODUDZIA I STOPY. ĆWICZENIA W PARACH. (6)
5. PALPACJA TAŚM ANATOMICZNYCH WG.MYERS'A. TAŚMA POWIERZCHOWNA TYLNA (TPT), TAŚMA POWIERZCHOWNA PRZEDNIA (TPP), TAŚMA GŁĘBOKA PRZEDNIA (TGP). TAŚMA BOCZNA (TB), TAŚMA SPIRALNA (TS), TAŚMY FUNKCYONALNE (TF). TAŚMA POWIERZCHOWNA I GŁĘBOKA PRZEDNIA KOŃCZYNY GÓRNEJ (TPPKG, TGPKG), TAŚMA POWIERZCHOWNA I GŁĘBOKA TYLNA KOŃCZYNY GÓRNEJ (TPTKG, TGTKG). ĆWICZENIA W PARACH (4)
6. KOŁOKWIUM. (2)

20. Egzamin:

Tak

21. Literatura podstawowa:

1. M. Schunke, PROMETEUSZ. Atlas Anatomii Człowieka. Anatomia ogólna i układ mięśniowo-szkieletowy. Tom I, Medpharm Polska 2013
2. Muscolino J.E. „Badanie palpacyjne układów mięśniowego i kostnego z uwzględnieniem punktów spustowych, stref oddechowych i stretchingu” Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2011
3. Field Derek, Hutchinson Jane Owen. Anatomia Fielda. Badanie palpacyjna i punkty odniesienia.
4. Tixa S. „Atlas anatomii palpacyjnej. Badanie manualne powłok. Tom 1 i 2” Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2010
5. Myers T., Taśmy anatomiczne, wydanie II, Elsevier 2009.
6. Ignasiak Z. Anatomia narządów wewnętrznych i układu nerwowego człowieka Urban&Partner Wrocław 2008
7. Ignasiak Z. Anatomia narząd ruchu Urban&Partner Wrocław 2009

22. Literatura uzupełniająca:

1. Gąsiorowski A. Anatomia funkcjonalna narządu ruchu człowieka UMCS Lublin 2008
2. Jorritsma W. Anatomia na żywym człowieku Urban&Partner Wrocław 2010
3. Chaitow L, Fritz S. „Masaż leczniczy. Badanie i leczenie mięśniowo-powięziowych punktów spustowych” Elsevier Urban & Partner, Wrocław,2009
4. B. Marecki Anatomia funkcjonalna w zakresie studiów wychowania fizycznego PWN, Warszawa-Poznań 2000
5. A. Michajilik Anatomia i fizjologia człowieka PZWŁ, Warszawa 1998
6. W. Platzer Podręczny atlas anatomii człowieka narząd ruchu Wydawnictwo Medyczne Słotwiński Verlag 1998

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1	Wykład	15/15 (przygotowanie się do zajęć, do kolokwium)
2	Ćwiczenia	30/30 (przygotowanie się do zajęć, do kolokwium)
3	Konwersatoria praca własna	-
4	Laboratorium	-
5	Projekt	-

6	Seminarium	-
7	Inne: <ul style="list-style-type: none"> Wykonanie prezentacji Przygotowanie referatu 	- -
Suma godzin		45/45
24. Suma wszystkich godzin:		90
25. Liczba punktów ECTS:		3
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:		1,5
27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta:		1,5
Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań
K_W01 (+++) K_W02 (+++) K_W03 (++) K_W04 (+++)	bdb	Student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat anatomii, ma znajomość budowy i funkcji organizmu człowieka. Zna terminologię używaną w naukach o człowieku. Ma uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju człowieka. Biegle zna fakty z zakresu, definiuje pojęcia w sposób pełny Bardzo dobrze zna terminologię używaną w naukach o kulturze fizycznej, anatomii samodzielnie i prawidłowo formułuje wnioski i interpretuje fakty.
	db plus	Student ma więcej niż podstawową wiedzę na temat znajomości budowy i funkcji organizmu człowieka, bardzo dobrze (z niewielkimi błędami) zna terminologię używaną w naukach o człowieku. Ma więcej niż poprawnie uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju człowieka
	db	Student ma podstawową wiedzę na temat znajomości budowy i funkcji organizmu człowieka, dobrze zna terminologię używaną w naukach o człowieku. Ma poprawnie uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju człowieka
	dst plus	Student ma podstawową (z niewielkimi błędami) wiedzę na temat znajomości budowy i funkcji organizmu człowieka, dobrze zna (z niewielkimi błędami) terminologię używaną w naukach o człowieku. Ma więcej niż dostatecznie uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju człowieka.
	dst	Student ma niepełną wiedzę na temat znajomości budowy i funkcji organizmu człowieka dostatecznie dobrze zna terminologię używaną w naukach o człowieku. Ma dostatecznie uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju człowieka.
	ndst	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat budowy i funkcji organizmu człowieka, nie zna terminologii używanej w naukach o człowieku. Nie opanował wiedzy na temat rozwoju człowieka.
K_U10 (++) K_U15 (+)	bdb	Student potrafi wszechstronnie wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną, potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie.
	db plus	Student potrafi wszechstronnie (z niewielkimi błędami) wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną, potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie.
	db	Student potrafi umiejętnie i dobrze wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi względnie poprawnie posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie.
	dst plus	Student potrafi umiejętnie i dobrze (z niewielkimi błędami) wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi względnie poprawnie posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie.
	dst	Student potrafi dostatecznie dobrze wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną, potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada dostateczną umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi w formie podstawowej posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie.
	ndst	Student nie potrafi wykorzystywać podstawowej wiedzy teoretycznej, nie przedstawia, własnych poglądów, nie zna literatury w danej dziedzinie. Nie posiada umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Nie zna języka naukowego w tej dyscypliny.
K_K02 (++) K_K04 (++)	o.	Student aktywnie uczestniczy w dyskusji prezentując własny punkt widzenia i argumentując go, rzetelnie i terminowo realizuje powierzone zadania, z własnej inicjatywy poszerza zakres wiedzy z przedmiotu. Student ma świadomość znaczenia nauk biomedycznych oraz zakresu wiedzy omawianych na anatomii palpacyjnej, potrafi odnieść zdobytą wiedzę w przyszłej pracy i w życiu codziennym. Posiada przekonanie o wartości zdobytych umiejętności oraz wiedzy.
	no.	Student nie uczestniczy w dyskusjach, nie potrafi ocenić poziomu swoich kompetencji w zakresie

	wiedzy nauk biomedycznych.
28. Uwagi:	

Zatwierdzono:

.....
(data i podpis prowadzącego)

.....
(data i podpis)